DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Universitets- og høgskolerådet
Pilestredet 46B
0167 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
	200805673-/KEB	29.05.2009

Karaktersystemet og nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk

Vi viser til deres henvendelse 12.03.2009, der dere viser til et behov for å se det nasjonale karaktersystemet og det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket i sammenheng.

Kunnskapsdepartementet vil for ordens skyld presisere at det er en forskjell på det nasjonale karakter**systemet** og de generelle karakter**beskrivelsene** som UHR har utarbeidet for UH-sektoren. Vi oppfatter det slik at henvendelsen gjelder forholdet mellom disse beskrivelsene og rammeverket, og at heller ikke UHR ser noe behov for å endre karaktersystemet som sådan.

I desember 2008 var representanter fra Kunnskapsdepartementet invitert til UHRs utdanningsutvalg for å presentere et foreløpig utkast til kvalifikasjonsrammeverk. I den påfølgende diskusjonen om rammeverket uttalte enkelte medlemmer av utvalget at UHR etter deres mening ville ha behov for å justere de generelle karakterbeskrivelsene som en følge av at rammeverket ble innført. KDs representanter understreket at det beskrevne læringsutbyttet i kvalifikasjonsrammeverket gir uttrykk for den totale kompetansen en kandidat skal ha tilegnet seg ved fullføringen av en grad, og at det dermed ikke nødvendigvis er en én til én-sammenheng mellom karakterbeskrivelsene og kvalifikasjonsrammeverket.

I rapporten om karakterbeskrivelser fra UHRs arbeidsgruppe står det blant annet følgende om kvalifikasjonsrammeverket (side 2): "*Beskrivelsene skal være ugraderte ... men angir generelle forventninger til kunnskaper, ferdigheter og kompetanser hos alle kandidater som har bestått det aktuelle nivået. I hvilken grad kandidatene har nådd disse målene beskrives gjennom karaktersystemet.*" Denne forståelsen er basert på det

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Kontoradresse
Akersg. 44

Telefon 22 24 90 90*
postmottak@kd.dep.no
www.kunnskapsdepartementet.no
Org no. 872 417 842

Universitets- og høyskoleavdelingen
Telefon 22 24 77 01
Telefaks 22 24 27 33

Saksbehandler
Karin-Elin Berg
22247442

Kunnskapsdepartementet skrev i høringsforslaget til nasjonalt kvalifikasjons-rammeverk, som dere også viser til i deres brev, om at *"Beskrivelsene skal dekke alle typer høyere utdanning og har som mål å beskrive hvilke kunnskaper, ferdigheter og kompetanse som kan forventes av alle kandidater med fullført utdanning fra det aktuelle nivået. Gradering av prestasjonene skjer gjennom karaktersystemet."*

Det synes derfor for oss som at det er enighet om at læringsutbyttebeskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverket er nøytrale beskrivelser av det læringsutbyttet alle kandidater skal ha oppnådd. Karakterer som blir gitt, vil gradere prestasjonene til den enkelte kandidat og vil si noe om kvaliteten på det læringsutbyttet kandidaten har tilegnet seg i det enkelte fag. Hvis studenten består faget, vil han eller hun uansett ha nådd det fastsatte læringsutbyttet, men kvaliteten kan variere.

Dette mener Kunnskapsdepartementet er det samme prinsippet som ligger til grunn i dagens karaktersystem. Hvis en kandidat i dag får bokstavkarakteren E, er grensen for oppnådd læringsutbytte passert. Hvis kandidaten ikke har oppnådd læringsutbyttet, vil kandidaten heller ikke få bestått-karakter i faget.

Når det er brukt begrep som "bred kunnskap om sentrale temaer etc..." i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket, er dette ikke et uttrykk for kvalitetsnivået på prestasjonen til kandidaten, men må ses i forhold til at man på masternivå krever mer spissing innenfor fagområdet. Der blir det også brukt uttrykk som "avansert" og "inngående" kunnskap. Disse uttrykkene refererer til den forventede faglige fordypningen og ikke til kvaliteten i kunnskapen til den enkelte student/kandidat, i motsetning til begrepene "fremragende", "god" og "svak" i de generelle karakterbeskrivelsene.

Med utgangspunkt i denne forståelsen, er det Kunnskapsdepartementets oppfatning at det å definere et minimumslæringsutbytte som alle kandidater skal ha oppnådd i utdanningen gjennom kvalifikasjonsrammeverket, ikke er et brudd med det karakter-systemet som gjelder i Norge i dag. Det er så vidt departementet kan forstå heller ikke i strid med de generelle karakterbeskrivelsene, da disse i første instans benyttes innenfor hvert enkelt fag, og ikke på utdanningen som helhet. Også i dag er en karakter uttrykk for kvaliteten på det læringsutbyttet studenten har oppnådd. Siden det er UHR som har utarbeidet de generelle karakterbeskrivelsene for UH-sektoren, mener departementet at det er UHR og utdanningsinstitusjonene selv som må vurdere om beskrivelsene slik de foreligger er et hensiktsmessig hjelpemiddel fremover.

Med hilsen

Toril Johansson

Toril Johansson
ekspedisjonssjef

Karin-Elin Berg

Karin-Elin Berg
rådgiver